

Framhald av síðu 11

sum kundi fingið eðkomi i slíka roynd, vildi verið Havsbúrn i Fuglafirði, ti teir kunnu útnýttá spillhitan eisini.

Tað er annars einki dulsmál, at SEV dámar litið at einstøk virki sjálvi framleiða orkuna, ti hetta ger, at SEV missir góðar og stórar kundar.

Klæmint Weihe: — Vit mugu fyrst gera okkum greitt, at Bacalao sum so ikki framleiðir streym, men at teir istaðin fyri at brúka streym hava ein dieselmotor, ið rekur ein skruvukompressara. Hetta vil ti vera nakað óðrvisi, enn um talan var um at framleiða el eisini.

Grundarlagið tikið undan SEV

— Men vit skulu standa sum felagsgevari fyri alt fólkið i Føroyum og verður so tað góða grundarlagið tikið undan okkum, so sum virkini, ið keypa nógván streym, so fer tað bara at hevna seg inn á onkran annan, og tað haldi eg ikki er rimiligt.

Støðan i dag er tann, at tey mongu virkini eru

bestu og lættastu kundarnir hjá SEV. SEV-stjórin visir á, at teir sjálvandi ikki kunnu nokta virkjum at gera iløgur i slíka orkuframleiðslu, men so skulu tey bara vita, at SEV fer ikki at standa klárt sum ein reservi fyri tey.

Hann sigur eisini, at hvat Bacalao viðvikur, so hevur SEV fyri nokrum árum síðani bygt ein transformara bert til íslvirkið og gjørt eina stóra iløgu i hesa.

— So ganga nøkur fá ár og hetta inntøkugrundarlag verður tikið undan okkum. Hetta kennst heilt øvugt, sigur SEV-stjórin.

— Ein kann ikki vænta, at vit skulu gera nakað lukrativt fyri eitt virki samstundis sum SEV skal standa sum garantur fyri eina drift.

Vit kunnu ikki útbyggja okkum anlegg, soleiðis at tey til eina og hvørja tíð koma at svara sínar skyldur, tá tann besti parturin av inntøkugrundarlagnum verður tikin burtur.

Trúgví ikki Bacalao fer at framleiða streym eisini

Vit spurdu Klæmint Weihe, um SEV ætlar at nokta Bacalao streym, um ólag kemur i teirra egnu orkuframleiðslu.

— Tað skal eg ikki útala meg um i dag. SEV skal jú rekast sum ein forrætning soleiðis at øll fáa sum mest burtur úr, men hvat ein ger i slíkum føri, tori eg ikki at siga, men eg trúgví kortini ikki, at Bacalao fer so langt sum til at framleiða streym eisini. At teir raka ein skruvukompressara við einum dieselmotori er so ein heilt annar spurningur.

Vakstrarhús framleiðir streym

Annars visir Klæmint Weihe á, at i dag verður tann politikkur brúktur, at allir brúkararnir skulu gjalda líka nógv fyri kWt, líka mikið um hann kostar 5 kr. at framleiða á einum plássi og 50 oyru á einum øðrum stað.

Men hendir nú tað, at tað betra grundarlagið verður tikið undan hesi fyrítøkuni, so er ein noyddur at umhugsast óðuna av nýggjum.

— Her er tað so spurningurin, um meirkost-

aðurin vit fáa við at nakrir av okkara størstu kundum sleppa okkum, skal býttast javnt yvir allar teir kundar sum eftir seru. So koma útjaðarøkini uppá seg at gjalda meira og tað verður tá uppaftur tyngri hjá teimum.

Tað eru tó virki, sum longu framleiða streym sjálvi og koyra hann inn á netið hjá SEV. Vakstrarhúsið i Sandavági hevur i eina tíð framleitt streym og latið hann inn á SEV-netið.

Vit spurdu Klæmint Weihe, hvat SEV hevur at siga til hetta. Hann sigur, at SEV hevur havt eina munnliga avtalu um at gera eina roynd við at kanna orkuframleiðslu burtur úr vatninum, sum rennur framvið vakstrarhúsinum. Henda roynd verður helst viðkað soleiðis, at SEV og Orkudáðið saman fara at gera eina kanning.

— Kunnu vit gera kanningar og vit harvið fáa betri grundarlag at byggja eina heildarmetan á av hesum spurningi, so eru vit ikki imóti ti.

I dag er tað so, at vakstrarhúsið i Sandavági hevur turbinu og hitapumpu, sum fær orkuna

frá vatninum i ánni nærhendis. Teir fáa biligt heitt vatn, sum upphitar alt vakstrarhúsið og á henda hátt spara teir nógvá olju til upphiting. Aftrat hesum hava teir so eisini sett ein generator til anleggið til at framleiða streym við. Streymurin fer so allur inn á netið hjá SEV. Avtalað er, at SEV skal keypa streymin frá vakstrarhúsinum fyri 44 oyru kWt, men vakstrarhúsið má so gjalda vanligan kostnað fyri tann streym tað brúkar tvs. umleið 1.30 kr. fyri kWt.

Ímóti framleiðslu av elorku

Vit spurdu Klæmint Weihe, hvussu SEV fer at fyrihalda sær, um nú kanningarnar, sum skulu gerast, visa, at tað er sera gott iskyoti fyri smærri virki sum eitt nú vakstrarhúsið skulu brúka nógván streym, at tey sjálvi framleiða henda streym.

Til tað sigur hann: — Min prinsipiella støða er tann, at ein eigur ikki at geva loyvi til framleiðslu av elorku inn á netið hjá SEV lutvist vegna presedensvandan.

— Tað kann jú henda, at ein heilt missir tamarhaldið á slíkari streymframleiðslu. Nakað annað er so, at virku sum hetta brúka vatnið til upphitingarendamálið i samband við hitapumpur.

— Tað hevur ikki verið nakað dulsmál, at SEV hevur ikki verið ov fegið um, at virki sjálvi framleiða sín streym, men hava tit hótta virki, sum hava i umbúnað at framleiða streym?

— Tað er ikki okkara uppgáva at hótta nakran. Men vit hava loyvi til at siga okkara hugsan.

jan

Lystiliga prentar

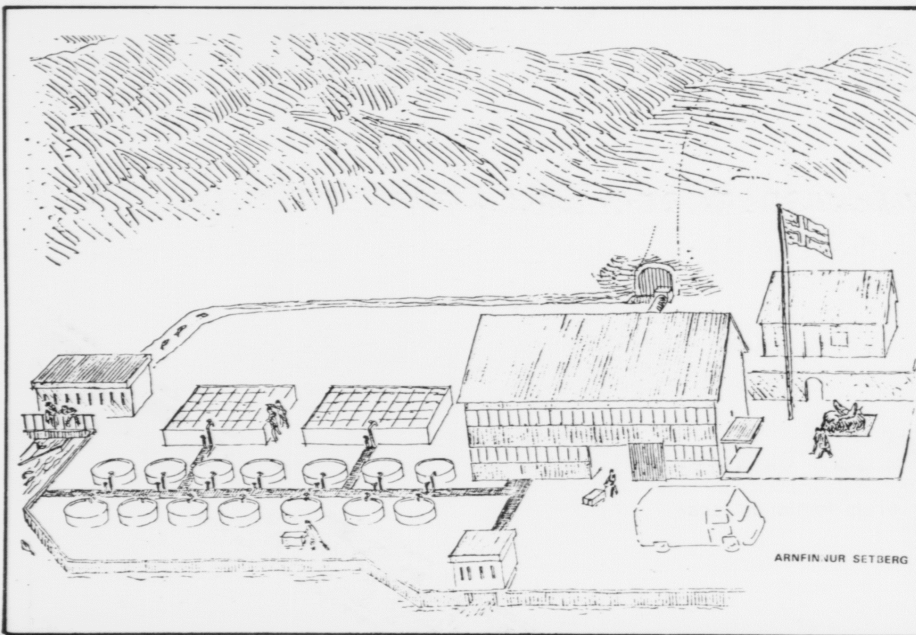
estra

i Gotu, tlf. 41085

Vit gera hvat vit kunna — og kunna tað vit gera.

SEV tekur prinsippavgerð um brúksrættin til vatnið

Loyva smoltstøð í Miðvági at brúka vatn úr Leitisvatni

Herfyri var fundur millum SEV og stigtakararnar til eina stóra smoltstøð i Miðvági um rættindini til at brúka vatn úr Leitisvatni til smoltframleiðslu.

Klæmint Weihe, stjóri i SEV, sigur, at teir á fundi num komu til eina prinsipiella semju um nýtsluna av vatninum.

— Vit tilskila okkum rættin til fyrst at brúka vatnið til orkuframleiðslu, og so lata vit vatnið víðari til alarar, sum kunnu brúka vatnið til smoltframleiðslu.

Spurningurin um rættin til vatnið i Føroyum er vorðin rættiliga aktuellur, nú alarar hava so stóran tørv á ti til eitt nú smoltframleiðslu, og somuleiðis nú ávis virki meta, at tey kunnu hava fyrimun við at brúka vatnið til egna orkunýtslu.

Hvat viðvikur smoltspurninginum so hava fundir verið millum SEV og Aliráðið, sum eru komin samt um at arbeiða víðari við málinum.

Hvat viðvikur teirri stóru smoltstøðini, sum ætlanin er at byggja i Miðvági, so hava stigtakararnir fingið flestu loyvi og tørvandi teimum so nú eina tilsegn frá SEV um loyvi til at brúka vatnið, sum SEV annars tilskilar sær fyrsta rættin til.

Nú SEV so hevur latið við seg koma i hesum ávís málinum, tørvur so ætlaðu smoltstøðini i Miðvági bert endaligt loyvi frá myndugleikunum.

Blaðið hevur frætt, at umsóknin liggur i Aliráðnum til viðgerðar. Tað hevur ikki eydnast okkum at fáa fatur á Edmund Joensen, sum er ein av stigtakarunum til hesa ætlanina.

Fyrsta rættin

Vit hava annars spurt Klæmint Weihe, SEV-stjóra, hvørjar lógir ella reglur SEV heldur seg til, tá tað snýr seg um rættin til vatnið.

Hann visir á, at SEV hevur fingið eina konsessión dagfest 5. okt. 1963, sum gevur SEV rættin til at nýta vatnið til vatnorku.

— So kann ein sjálvandi tulka tað sum ein vil, og tað hava vit eisini gjørt á fundi við Aliráðið, og vit hava tosað við lögfrøðingarnar i landstýrinum um hetta. — Tað er vist eingin ivi um, at um SEV fyriskrirar sær rætt at brúka vatnið til vatnorku, so hevur man fyrsta rættin til tað og so kemur hitt aftaná.

— Men, leggur Klæmint Weihe aftrat, — eg meini, at alispurningurin er so týðningarmikil fyri samfelagið, at vit eiga at finna fram til eitt samarbeiði.

Har kunnu vit so brúka vatnið til orkuframleiðslu fyrst og so kunnu aðrir brúka tað til smoltframleiðslu aftaná. Tað skuldi verið so líka til.

Klæmint Weihe leggur aftrat, at tað eru øki, sum SEV ikki hevur áhuga fyrir og tað eru øki, sum SEV vil brúka og sum slottalarar ikki sleppa at brúka. Hetta mugu so partarnir finna fram til.

jan